

**Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission**

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2006

MODERN GREEK

HIGHER LEVEL

**Thursday, 15th June
Morning 9.30 a.m. – 12.30 p.m.**

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΝΩΤΕΡΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΤΙ ΘΕΛΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ ΝΑ ΠΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥΣ ΜΕ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ;

1. Η αξιολόγηση της γλώσσας από την κοινωνία ως ορθή ή εσφαλμένη χρήση της γλώσσας είναι τελικά μεγάλη ανοησία, γιατί σε αυτήν την περίπτωση ξεχνάμε ότι η γλώσσα, ο λόγος, είναι παγκόσμιο χαρακτηριστικό του ανθρώπινου είδους και ταυτίζει αυτήν την εξαιρετική και τόσο περίπλοκη ικανότητα με την τεχνική γνώση και την εφαρμογή κάποιων κανόνων.

2. Έτσι παρατηρούμε συχνά τους ομιλητές να παραβιάζουν ή να τροποποιούν τους γλωσσικούς κανόνες με στόχο να ξεχωρίζουν ως οι κάτοχοι ορισμένων κοινωνικών χαρακτηριστικών ορισμένης ταυτότητας. Το φαινόμενο αυτό ονομάζεται “εξατομίκευση”. Σε κάθε γλώσσα υπάρχουν πολλά εξατομικευτικά ιδιώματα, λόγια και επίσημα, λαϊκά και συνθηματικά. Ένα από αυτά είναι το επιστημονικό ιδίωμα, ένα άλλο το συνθηματικό ιδίωμα, αυτό που χρησιμοποιούν οι φανατισμένοι οπαδοί στα γήπεδα και ένα άλλο τέτοιο ιδίωμα είναι σε όλες τις κοινωνίες, η γλώσσα των νέων.

3. Οι νέοι έχουν πάντοτε την τάση να διαφοροποιούνται με το ντύσιμο, την αισθητική του σώματος, τη συμπεριφορά και τη γλώσσα. Η λεγόμενη γλώσσα των νέων αποτελεί κώδικα της ομάδας στην οποία ανήκουν, που τους εξασφαλίζει συγχρόνως τη συνοχή της ομάδας. Αυτή η γλώσσα των νέων, που είναι γεμάτη με νεολογισμούς και γραμματικές παραβιάσεις εκφράζει τις αλλαγές στα πρότυπα συμπεριφοράς, τις ιδέες, τις αξίες και τους κανόνες που ρυθμίζουν την επικοινωνία τους. Η γλώσσα των νέων λοιπόν, παραβιάζει κανόνες τονισμού, εφευρίσκει νεολογισμούς, δανείζεται τύπους ή εκφράσεις από την αργκό ή δημιουργεί πάνω στο πρότυπο της αργκό. Οι ομιλητές της κάνουν γλωσσικές επιλογές που θεωρούνται χαμηλού κοινωνικού κύρους, χρησιμοποιώντας τες όμως μαζί με επιστημονικούς όρους και αφηρημένες έννοιες.

4. Με τις αποκλίσεις αυτές της γλώσσας οι νέοι ειρωνεύονται και αμφισβητούν “τις ελληνικούρες” των δασκάλων τους πολύ πιο αποτελεσματικά από ότι θα πετύχαινε κάθε άλλη κριτική. Αμφισβητούν επίσης το σεβασμό στις δοσμένες ιεραρχίες και πολλές κοινωνικές αξίες. Με τους νεολογισμούς, τις ιδιωματικές εκφράσεις και λέξεις μεταδίδουν μηνύματα κοινής ταυτότητας και διάκρισης από τις γενιές “του κατεστημένου”, εκφράζουν αμφισβήτηση αρχών και αξιών. Με τις τολμηρές λέξεις και ορισμένους ιδιωτισμούς πετυχαίνουν την καταστροφή της “καθώς πρέπει” ομιλίας, μεταδίδοντας μηνύματα άρνησης της ιεραρχίας, άρνησης σεβασμού, κριτικής, αυθάδειας. Με τους νεολογισμούς που χρησιμοποιούν στο λόγο τους, μεταδίδουν μηνύματα ριζοσπαστικών ιδεών και κοινωνικής αμφισβήτησης. Με το λεξιλόγιο λοιπόν που οι ίδιοι έχουν επινοήσει μεταδίδουν σημαντικά μηνύματα συνοχής και συνοχής μεταξύ τους, αλληλεγγύης και κοινότητας ιδεών, αλληλοαναγνώρισης στην κοινή άρνηση απέναντι στις παραδομένες αξίες και αρχές.

Οι νέοι χρησιμοποιούν παράλληλα αργκό και επιστημονικούς όρους αποδεικνύοντας ότι καταφέρνουν να εφεύρουν μια γλώσσα που από τη μια πλευρά μεταδίδει ριζοσπαστικά νοήματα, από την άλλη καταφέρνει να διατηρήσει τη κοινωνική της διάκριση, αλλά ταυτόχρονα πείθει τους ακροατές ότι οι ομιλητές γνωρίζουν και την επίσημη γλώσσα.

5. Σίγουρα, η επινοημένη από τους νέους γλωσσική μορφή ενοχλεί ιδιαίτερα τους μεγάλους, επειδή ακριβώς μεταδίδει έμμεσα αλλά ισχυρά νοήματα, από αμφισβήτηση έως αυθάδεια, και είναι συνηθισμένη παρανόηση να κρίνεται “σα λαθεμένη”, ή “φτωχή” ή “κακής ποιότητας” αυτή η γλώσσα που χρησιμοποιούν οι νέοι. Την άρνηση αξιών, την παραβίαση απαγορεύσεων, την επιθετικότητα, την καταστροφή “της καθώς πρέπει” ομιλίας συχνά οι τυχαίοι ακροατές την ακούνε σα γλωσσική καταστροφή, ενώ είναι γλωσσική δημιουργικότητα. Οι μεγάλοι ενοχλούνται από τα νοήματα που κρύβονται στη γλωσσική αυτή έκφραση και νομίζουν ότι φταίει η μορφή. Για αυτό το αίτημα τους να διορθώσουν οι νέοι “τη λαθεμένη” ή “φτωχή” και “υποβαθμισμένη” “γλώσσα τους είναι τελικά αίτημα όχι γλωσσικό αλλά κοινωνικό. (554 λέξεις)

(Άννα Φραγκουδάκη, γλώσσα και ιδεολογία, εκδ. Οδυσσέας Αθήνα 1996 σελ.72-74, κείμενο διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης).

Νεολογισμός: νέα λέξη ή χρησιμοποίηση μιας λέξης με σημασία διαφορετική από τη συνηθισμένη

Λόγιος: καλλιεργημένος, αυτός που ασχολείται με τα γράμματα και τη μελέτη

Συνοχή: σύνδεση, συγκράτηση, συνάφεια

Συνενοχή: η από κοινού ενοχή με κάποιον/ους άλλον/ους σε μια αξιόποινη πράξη

Ερωτήσεις: (οι απαντήσεις να δοθούν στα Νεοελληνικά και να γραφούν στο τετράδιο των απαντήσεων)

ΟΜΑΔΑ 1η ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ (μονάδες 30)

1. Γιατί οι μεγάλοι ενοχλούνται κυρίως από το γλωσσικό κώδικα των νέων; (την απάντησή σας να την πάρετε από την 5^η παράγραφο)

2. Εξηγήστε με δικά σας λόγια τον όρο "ελληνικούρες" όπως αυτός χρησιμοποιείται μέσα στο κείμενο. (την απάντησή σας να την πάρετε από την 4^η παράγραφο)

3. Εξηγήστε με δικά σας λόγια τον όρο ιδίωμα. (την απάντησή σας να την πάρετε από την 2^η παράγραφο)

4. Να αναφέρετε παραδείγματα εξατομικευμένων γλωσσικών ιδιωμάτων. (την απάντησή σας να την πάρετε από την 2^η παράγραφο)

5. Ποιο στόχο έχουν σύμφωνα με το κείμενο οι παραβιάσεις και οι αλλοιώσεις των γλωσσικών κανόνων; (την απάντησή σας να την πάρετε από την 3^η και την 4^η παράγραφο)

6. Γιατί πρέπει να απορρίπτεται το σωστό και το λάθος στην επιλογή της γλωσσικής επικοινωνίας; (την απάντησή σας να την πάρετε από την 1^η παράγραφο)

ΟΜΑΔΑ 2^η ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Να εντοπίσετε στο κείμενο τους λόγους για τους οποίους οι νέοι χρησιμοποιούν αυτό το γλωσσικό ιδίωμα και να αναπτύξετε έναν από αυτούς σε μία παράγραφο (100 περίπου λέξεις)

(μονάδες 30)

ΟΜΑΔΑ 3^η ΕΚΘΕΣΗ ΔΟΚΙΜΙΟ

Να επιλέξετε ένα από τα δύο θέματα :

(μονάδες 40)

ΘΕΜΑ 1^ο

Βασισμένη στην προσωπική σας εμπειρία να αναφέρετε με ποιους άλλους τρόπους, εκτός από τη γλώσσα, οι νέοι σήμερα δείχνουν την αντίδρασή τους απέναντι στο κοινωνικό κατεστημένο. Υποθέστε ότι το κείμενό σας πρόκειται να δημοσιευτεί σε ευρωπαϊκό νεανικό περιοδικό .

ΘΕΜΑ 2^ο

Η τωρινή γενιά , με τη σύγχρονη τεχνολογία, είναι η πιο ευτυχισμένη γενιά όλων των εποχών;